TAMPEREEN PIISPA
Matti Repo

Hyvän tahdon ihmiset

Joulua kutsutaan hyvän tahdon juhlaksi, eikä syyttä. Jouluna halutaan kokea rakkautta ja lämpöä, muistaa ystäviä ja sukulaisia, toivottaa naapureille ja työtovereille iloa ja rauhaa. Tottahan tällaiset ovat hyvän tahdon ilmauksia, eikä niitä pidä säästellä muinakaan vuodenaikoina!

Muuttaako joulu arkisen ihmisen jonkinlaiseksi ”hyvän tahdon ihmiseksi”? Vetääkö se esiin hyveitä, joita ei muuten harjoitettaisi? Onko jossain kovien kuorien alla piilossa hyvän tahdon ihminen, jolla ei tavallisesti ole aikaa eikä kiinnostusta keskittyä toisiin ihmisiin ja heidän asioihinsa? Jouluna sellainen ihmeen luontevasti astuu esiin hymyilemään ja tervehtimään lähimmäisiä kaikilla hyvillä toivotuksilla.

***

Joulun evankeliumissa enkelit laulavat Jumalalle kunniaa korkeuksissa, mutta jatkavat heti maanpäällisillä ihmisten asioilla: ”Maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.” Vuoden 1776 Bibliassa lauseen loppu esiintyi muodossa ”ihmisille hyvä tahto”. Sen mukaisesti on aikoinaan runoiltu monia joululauluja. Mutta Biblian sanoissa huomio kiinnittyi ihmisiin, joilla toivottiin olevan hyvä tahto – edes nyt jouluna.

Enkelten lause on kuitenkin ollut aika vaikea kääntää Uuden testamentin kreikasta. ”Hyvän tahdon ihmisten” voitiin siinä ymmärtää tarkoittavan niin ihmisten hyvää tahtoa kuin ihmisiä kohtaan osoitettua hyvää tahtoa. Mikael Agricola suomensi v. 1548 sanat muodossa ”ihmisissä hywä tahto”, ja vasta v. 1938 Kirkkoraamattu käänsi asetelman toisin päin: ”joita kohtaan hänellä on hyvä tahto”. Tuskin moni vuosikymmeniin huomasi, ettei jouluevankeliumissa enää puhuttu ihmisten hyvästä tahdosta lainkaan! Niin vahva oli Agricolan ja Biblian sekä joululaulujen perinne. Tokihan joulu on ihmistenkin hyvän tahdon juhla.

Nykyisin käytössä oleva Kirkkoraamattu v. 1992 on selittävämpi: ”rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.” Tosiasiassa kreikan kielessä ei tässä ole sanaakaan rakkaudesta. Mutta asia on aivan oikein suomennettu:

hämärä ”hyvän tahdon ihmiset” tarkoittaa Jumalan hyvää tahtoa ihmisiä kohtaan. Siitähän on joulun evankeliumissa kysymys: Jumala antaa ihmisille lahjan.

***

Jumala lähettää Poikansa syntymään pieneksi ihmiseksi. Jumala tulee lapseksi, joka kääritään kapaloissaan nukkumaan. Kukapa ei osoittaisi hellyyttä vastasyntyneelle? Jumalan hyvä tahto voi tehdä ihmisestäkin hyvän. Ja hyvin sellainen voi alkaa vaikkapa jouluna.

Toivotan rauhaa ja hyvän tahdon juhlaa!

Tampereen piispantalossa adventtina 2017

